

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ &
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Αθήνα, 12-09-2022

Αριθ. Πρωτ. : 86884 - 12-09-2022

Ταχ. Δ/ση : Μητροπόλεως 3
Ταχ. Κώδικας : 10557, Σύνταγμα
Πληροφορίες : Γ. Δημητρέλος
Κ. Μητσούλα
Α. Χατζέλλης
Τηλέφωνο : 210 3726037
210 3726047
210 3726051
Fax : 210 3726028
Email : dimitrelos@m nec.gr
p.mitsoula@m nec.gr
axatzellis@m nec.gr

ΠΡΟΣ (ηλεκτρονικά)

-ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ (ηλεκτρονικά)

-ΠΙΝΑΚΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΘΕΜΑ: «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027»

Σχετ.:

1. Η με αριθμό C(2021) 5617 final/29.7.2021 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης με την Ελλάδα
2. Η με αριθμό C(2022) 3826 final /15.6.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα
3. Η με αριθμό C(2022) 3943 final /16.6.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση
4. Η με αριθμό C(2022) 3950 final /16.6.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Πολιτική Προστασία
5. Η με αριθμό C(2022) 4464 final /21.6.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή
6. Η με αριθμό C(2022) 4452 final /1.7.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Ψηφιακός Μετασχηματισμός
7. Η με αριθμό C(2022) 5441 final /22.7.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Μεταφορές
8. Η με αριθμό C(2022) 6126 final /22.8.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Κρήτη

9. Η με αριθμό C(2022) 6045 final /26.8.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή
10. Η με αριθμό C(2022) 6252 final /29.8.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Νότιο Αιγαίο
11. Η με αριθμό C(2022) 6253 final /29.8.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Βόρειο Αιγαίο
12. Η με αριθμό C(2022) 6255 final /29.8.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Στερεά Ελλάδα
13. Η με αριθμό C(2022) 6262 final /29.8.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Αττική
14. Η με αριθμό C(2022) 6504 final /5.9.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Δυτική Ελλάδα
15. Η με αριθμό C(2022) 6505 final /5.9.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Κεντρική Μακεδονία
16. Η με αριθμό C(2022) 6506 final /5.9.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Θεσσαλία
17. Η με αριθμό C(2022) 6507 final /5.9.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Δυτική Μακεδονία
18. Η με αριθμό C(2022) 6508 final /5.9.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Ιόνια Νησιά
19. Η με αριθμό C(2022) 6510 final /5.9.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Ανατολική Μακεδονία -Θράκη
20. Η με αριθμό C(2022) 6511 final /5.9.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Ήπειρος
21. Η με αριθμό C(2022) 6513 final /5.9.2022 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Πελοπόννησος
22. Ο Ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις»
23. Το με α.π. 80633/01.08.2019 (β'512) έγγραφο περί διορισμού του κ. Δημητρίου Σκάλκου σε θέση μετακλητού ΓΓΔΕ και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα Εγκύκλιο, περιλαμβάνονται οδηγίες για τη διαδικασία εξειδίκευσης, βάσει του άρθρου 35 του Ν. 4914/2022, οι οποίες αφορούν όλα τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ (με εξαίρεση τα Προγράμματα Interreg), το Ταμείο Συνοχής, το ΕΚΤ+, το ΤΔΜ και το ΕΤΘΑΥ.

Η εξειδίκευση αποτελεί ένα υποστηρικτικό εργαλείο για τον προγραμματισμό και την έκδοση προσκλήσεων, την ένταξη των πράξεων και τη συνολική παρακολούθηση της εφαρμογής του Προγράμματος, και συμβάλλει στην

αποτελεσματική διαχείριση και εφαρμογή των Προγραμμάτων 2021-2027 για την επίτευξη των στόχων πολιτικής και των ειδικών στόχων που τέθηκαν στο πλαίσιο του σχεδιασμού. Η εξειδίκευση των Προγραμμάτων θα γίνει με ευθύνη των αρμοδίων Διαχειριστικών Αρχών (Δ.Α.) με βάση το **τυποποιημένο Έγγραφο Εξειδίκευσης Προγραμμάτων 2021-2027**, το οποίο παρατίθεται στο **Παράρτημα Ι** της παρούσας. Προκειμένου η εξειδίκευση να αποτελεί ένα εύχρηστο εργαλείο διοίκησης και προγραμματισμού στο πλαίσιο της συνεργασίας Δ.Α. και αρμόδιων φορέων πολιτικής τόσο οι διαδικασίες όσο και τα τυποποιημένα έγγραφα εξειδίκευσης απλουστεύτηκαν στον αναγκαίο βαθμό ακολουθώντας τη λογική της απλοποίησης των διαδικασιών που διέπει το πλαίσιο των Κανονισμών 2021-2027 και του νέου Νόμου για το ΕΣΠΑ 2021-2027 (Ν.4914/2022).

Στο **Παράρτημα ΙΙ** της παρούσας περιλαμβάνεται επίσης **τυποποιημένο έντυπο πρότασης**, με το οποίο οι αρμόδιοι φορείς, θα υποβάλουν τις προτάσεις τους προς τις Δ.Α. στο πλαίσιο της διαδικασίας της εξειδίκευσης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Η διαδικασία της εξειδίκευσης των Προγραμμάτων προβλέπεται στο άρθρο 35 του Ν.4914/2022.

3. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 αποτυπώνονται η στρατηγική και οι στόχοι και συμπεριλαμβάνονται σε ορισμένες περιπτώσεις και στοιχεία σε επίπεδο δράσης, πόρων, δικαιούχων κλπ. Τα Προγράμματα αποτελούν στρατηγικά κείμενα, στα οποία όμως δεν αποτυπώνεται η ανάλυση που απαιτείται για τον προγραμματισμό και την έκδοση προσκλήσεων και τη συνολική παρακολούθηση της εφαρμογής τους. Η προβλεπόμενη συνεπώς από το Ν.4914/2022 εξειδίκευση αποτελεί το απαραίτητο βήμα στην υλοποίηση του Προγράμματος για την προετοιμασία των προσκλήσεων.

Υπό το πρίσμα αυτό, στόχος της παρούσας Εγκυκλίου είναι η παροχή κατευθύνσεων προς τις Δ.Α. και τους αρμόδιους φορείς, όπως αυτοί ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 35 του Ν.4914/2022, σχετικά με την εξειδίκευση, ώστε να:

- αποτελέσει υποστηρικτικό εργαλείο διαχείρισης για τον εμπλουτισμό των κριτηρίων αξιολόγησης των προτεινόμενων πράξεων και την έκδοση προσκλήσεων,
- διασφαλιστεί η υλοποίηση της στρατηγικής του εγκεκριμένου Προγράμματος,
- υποστηρίξει την ολοκληρωμένη και έγκαιρη ενημέρωση και προετοιμασία των Δικαιούχων και εμπλεκόμενων φορέων,
- προσδιοριστούν οι φορείς οι οποίοι θα υλοποιήσουν δράσεις του Προγράμματος,
- διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων με άλλα χρηματοδοτικά μέσα,

- υπάρξει καλύτερος χρονοπρογραμματισμός των σταδίων υλοποίησης του Προγράμματος (προσκλήσεις/ εντάξεις/ δαπάνες).

Θα πρέπει να τονισθεί ότι το μοναδικό έγγραφο αναφοράς των Ελληνικών Αρχών σε σχέση με τις υπηρεσίες της Ε.Ε. και σε ό,τι αφορά τον προγραμματισμό των Διαρθρωτικών Ταμείων είναι το εγκεκριμένο Πρόγραμμα.

Τα έγγραφα εξειδίκευσης είναι εθνικά έγγραφα και δεν αποτελούν αντικείμενο έγκρισης ή διαβούλευσης με τις υπηρεσίες της ΕΕ.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Η επιλογή των δράσεων που περιλαμβάνονται κάθε φορά στην εξειδίκευση ενός Προγράμματος θα πρέπει να βασίζεται σε μία σειρά κριτηρίων, τα οποία μεταξύ άλλων θα πρέπει να εστιάζουν στο κατά πόσο είναι δυνατό κάθε φορά να:

- εξειδικευθούν οι δράσεις, να προσδιοριστεί η σύνδεσή τους με συγκεκριμένα πεδία παρέμβασης και δείκτες και να αναλυθεί ο π/υ,
- διαμορφωθεί σαφής και ρεαλιστικός χρονοπρογραμματισμός ενεργοποίησης μίας δράσης, λαμβάνοντας υπόψη σχετικά με τις δράσεις ζητήματα (π.χ. για νέες δράσεις να έχει διερευνηθεί η συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης),
- προσδιοριστούν οι δικαιούχοι μίας δράσης,
- προσδιοριστούν ενδεχόμενοι ενδιαμέσοι φορείς, οι οποίοι θα κληθούν να διαχειριστούν μία ή περισσότερες δράσεις.

Η εξειδίκευση είναι μία δυναμική διαδικασία, η έκταση και ο βαθμός της οποίας προσδιορίζεται ανάλογα με τα κάθε φορά δεδομένα υλοποίησης που η Δ.Α. έχει στη διάθεσή της. **Η εξειδίκευση κάθε Προγράμματος γίνεται σταδιακά στη βάση αφενός της ωριμότητας έκδοσης προσκλήσεων για την επιλογή πράξεων στις Προτεραιότητες και αφετέρου των αναγκών στο πλαίσιο της υλοποίησης κάθε Προγράμματος.** Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία εξειδίκευσης θα πρέπει να είναι συστηματική καθώς βάσει του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (άρθρο 49, παρ.2) το χρονοδιάγραμμα των προγραμματισμένων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων επικαιροποιείται κατά την ΠΠ 2021-2027 τουλάχιστον τρεις φορές κατ' έτος.

Η εξειδίκευση του Προγράμματος τροποποιείται (Νόμος 4914/2022, άρθρο 35 παρ. 6) μόνο σε περιπτώσεις αναπρογραμματισμού του χρόνου δημοσίευσης κάποιας πρόσκλησης και σημαντικών αλλαγών στο περιεχόμενο του φυσικού αντικείμενου των δράσεων, στους δικαιούχους ή στη δημόσια δαπάνη της πρόσκλησης και μόνο κατά τα σημεία αυτά.

Αρμοδιότητα κατάρτισης του εγγράφου εξειδίκευσης του Προγράμματος έχει η **Δ.Α.**, η οποία **εισηγείται στο αρμόδιο όργανο που την εποπτεύει (όπως ορίζεται κατά περίπτωση στο Άρθρο 7 του Ν.4914/2022) και το οποίο εγκρίνει το περιεχόμενό της.** Η έγκριση εξειδίκευσης δεν αποτελεί αυτοδίκαιη αξιολόγηση μιας δράσης, ούτε δέσμευση χρηματοδότησης, καθώς οι προβλεπόμενες διαδικασίες για την αξιολόγηση και ένταξή τους σύμφωνα με το ΣΔΕ ακολουθούνται υποχρεωτικά στη συνέχεια υποβολής των προτάσεων από τους δικαιούχους.

Κατά τη διαδικασία της εξειδίκευσης, Επιτελικές Δομές ή οι αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων, ή/και κατά περίπτωση η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας για τα

Τομεακά Προγράμματα και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων για τα Περιφερειακά Προγράμματα, μέσω των προτάσεών τους, συμβάλλουν στη διαμόρφωση του περιεχομένου του εγγράφου εξειδίκευσης που καταρτίζεται από τη Δ.Α. Οι φορείς αυτοί έχουν την ευθύνη οι προτάσεις που υποβάλλουν να:

- καλύπτουν τις προδιαγραφές της παρούσας εγκυκλίου
- συνάδουν πλήρως με τη στρατηγική και τη στοχοθεσία του Προγράμματος
- συνάδουν με τα βασικά στοιχεία του Προγράμματος (π.χ. κατανομή πόρων σε Στόχους Πολιτικής και κατηγορίες περιφερειών για τα Τομεακά Προγράμματα, ιεράρχηση προτεραιοτήτων, δείκτες κλπ).
- συνάδουν με τα όρια του π/υ που ενδεχομένως τίθεται από τη Δ.Α. προ συμπληρωμένος στο έντυπο του Παραρτήματος II

Σχετικά με τον τιθέμενο ανά δράση π/υ, η Δ.Α. λαμβάνει υπόψη την εξέλιξη του Προγράμματος, την ανάγκη επιχειρησιακής επίτευξης των στόχων του και την ενδεχόμενη ανάγκη υπερδέσμευσης των εντάξεων που θα προβλεφθεί στις προσκλήσεις.

Για την **εξειδίκευση** του Προγράμματος, κάθε Δ.Α. οφείλει να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες με βάση το τυποποιημένο έγγραφο εξειδίκευσης του Παραρτήματος I:

- Προσδιορίζει τους αρμόδιους φορείς που σχετίζονται με τους τομείς στρατηγικής του προγράμματος και συνεργάζεται με αυτούς για τη διαμόρφωση του εγγράφου εξειδίκευσης. Ελλείψει Επιτελικών Δομών, η Δ.Α. συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων και όταν απαιτείται από τη φύση του έργου ή των δικαιούχων με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας για τα Τομεακά Προγράμματα και τις Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων για τα Περιφερειακά Προγράμματα (άρθρο 35, παρ.3 του Ν.4914/2022).
- Ενημερώνει τις ως άνω Υπηρεσίες για την έναρξη της διαδικασίας εξειδίκευσης αποστέλλοντας το τυποποιημένο έντυπο πρότασης του Παραρτήματος II προκειμένου να υποβάλλουν προτάσεις και θέτει δεσμευτική ημερομηνία παραλαβής των προτάσεων, η οποία δεν μπορεί να ξεπερνά του 2 μήνες (άρθρο 35, παρ.3 του Ν.4914/2022).
- Μετά την εξέταση των προτάσεων, διαμορφώνει το τελικό σχέδιο εγγράφου εξειδίκευσης λαμβάνοντας υπόψη το εγκεκριμένο Πρόγραμμα και τους κανόνες επιλεξιμότητας, την ιεράρχηση των αναγκών και τις ιδιαίτερες συνθήκες όπως έχουν διαμορφωθεί στη πορεία υλοποίησης του Προγράμματος.
- Εισηγείται το τελικό σχέδιο του εγγράφου εξειδίκευσης στο αρμόδιο όργανο που την εποπτεύει, το οποίο και εγκρίνει με απόφασή του το έγγραφο εξειδίκευσης.
- Κοινοποιεί στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος τα εγκεκριμένα έγγραφα εξειδίκευσης, ανάλογα με την πρόοδο εξειδίκευσης των δράσεων του Προγράμματος.

Η Δ.Α. δύναται να προβεί στην έκδοση προσκλήσεων μόνο για εκείνες τις δράσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο κάθε φορά έγγραφο εξειδίκευσης. Η εξειδίκευση δράσεων που συνδέονται με αναγκαίους πρόσφορους όρους που δεν έχουν εκπληρωθεί, δύναται να πραγματοποιηθεί από τη Δ.Α. Ωστόσο, η Δ.Α. πρέπει να εξετάζει (άρθρο 73, παρ. 2 α) και β) 2021/1060) πως οι προτεινόμενες

δράσεις είναι συνεπείς με τις υπό διαμόρφωση στρατηγικές και το συναφές πλαίσιο (Νόμους, Υπ. Αποφάσεις, συστήματα) που η χώρα επεξεργάζεται με στόχο την πλήρωση ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου. Για το σκοπό αυτό θα λαμβάνει σχετική ενημέρωση και τεκμηρίωση από την αρμόδια Επιτελική Δομή. Στην περίπτωση που ο προτείνων φορέας δεν είναι και ο αρμόδιος φορέας για την εκπλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου, για την ενημέρωση και τεκμηρίωση, ο φορέας πρότασης θα συνεργάζεται με την ΕΥΣΣΑ.

Συνοπτικά, τα βήματα προγραμματισμού σχετικά με την κατάρτιση των εγγράφων εξειδίκευσης έχουν ως εξής:

Αποστολή του τυποποιημένου εντύπου πρότασης του Παραρτήματος ΙΙ από τις Δ.Α. στους φορείς που εμπλέκονται στην εξειδίκευση προκειμένου να υποβάλλουν προτάσεις εντός δεσμευτικής ημερομηνίας	1 ^ο βήμα
Υποβολή σχεδίου του τυποποιημένου εντύπου πρότασης του Παραρτήματος ΙΙ από τους φορείς πρότασης της εξειδίκευσης στις Δ.Α. εντός της δεσμευτικής ημερομηνίας	2 ^ο βήμα
Κατάρτιση και οριστικοποίηση των σχεδίων εξειδίκευσης από τις Δ.Α. και εισήγηση στο αρμόδιο όργανο που τις εποπτεύει	3 ^ο βήμα
Έγκριση του περιεχομένου της εξειδίκευσης από το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει την εκάστοτε Δ.Α.	4 ^ο βήμα
Κοινοποίηση στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης κάθε Προγράμματος των εγκεκριμένων εγγράφων εξειδίκευσης	5 ^ο βήμα

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Για την κατάρτιση του εγγράφου εξειδίκευσης οι Δ.Α. θα πρέπει να λάβουν υπόψη τα ακόλουθα:

- Η εξειδίκευση γίνεται ανά δράση ανεξάρτητα αν σε μία πρόσκληση πρόκειται να συμπεριληφθούν δύο ή περισσότερες δράσεις.
- Οι δράσεις του κάθε Προγράμματος δύναται να εξειδικευτούν σε περισσότερες από μια υποδράσεις με την έκδοση είτε μίας πρόσκλησης ανά δράση που να περιλαμβάνει όλες τις υποδράσεις, είτε διαφορετικών προσκλήσεων για κάθε υποδράση.

Για παράδειγμα σε ένα Πρόγραμμα περιγράφονται τα ακόλουθα:

Δράση:

Ενίσχυση ανάπτυξης εφαρμογών και υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις (Δράση 1)

Υποδράσεις:

- *Ανάπτυξη προσβάσιμων σε όλους εφαρμογών και υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (Υποδράση 1.1)*
- *Ανάπτυξη προσβάσιμων σε όλους εφαρμογών και υπηρεσιών στους τομείς του τουρισμού, πολιτισμού και παιδείας Ανάπτυξη προσβάσιμων*

σε όλους εφαρμογών και υπηρεσιών στον τομέα της ηλεκτρονικής υγείας (εφαρμογές τηλε-ιατρικής) (Υποδράση 1.2).

Η Δ.Α. δύναται να εξειδικεύσει και είτε να εκδώσει μία πρόσκληση για τη Δράση 1 (που θα περιλαμβάνει τις Υποδράσεις 1.1. και 1.2) είτε να εκδώσει δύο διαφορετικές προκλήσεις για τις επιμέρους υποδράσεις (μία για την Υποδράση 1.1 και μία για την Υποδράση 1.2).

- Η εξειδίκευση αποτελεί διαδικασία που πρέπει να γίνει για όλα τα Προγράμματα, με εξαίρεση τα Προγράμματα Interreg.

Οι τεχνικές οδηγίες για τον τρόπο συμπλήρωσης του εγγράφου εξειδίκευσης περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα σημεία των προτύπων που επισυνάπτονται στα Παραρτήματα της παρούσας και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της.

Οι υπηρεσίες της ΕΑΣ είναι στη διάθεση των Δ.Α. και των εμπλεκόμενων φορέων για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση και συνεργασία.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΚΑΛΚΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού κου Α.-Σ. Γεωργιάδη
2. Γραφείο Υφυπουργού κου Γ. Τσακίρη
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, κου Δ. Σκάλκου
4. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείου Συνοχής, κου Γ. Ζερβού
5. Γραφείο Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, κας Ν. Δανδόλου
6. Προϊστάμενο ΕΑΣ, κ. Ι. Φίρμπα
7. ΕΥΣΣΑ
8. ΕΥΣΕΚΤ
9. ΕΥΣΕ
10. ΕΥΘΥ
11. ΕΥ ΟΠΣ
12. ΕΥΚΕ
13. ΕΥ ΑΡΧΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
Τυποποιημένο Έγγραφο
Εξειδίκευσης Προγραμμάτων 2021-2027

- *Συμπληρώνονται τα σημεία που εμφανίζονται με πορτοκαλί γράμματα*
- *Οι οδηγίες συμπλήρωσης εμφανίζονται με πλάγια μπλε γράμματα*
- *Οι οδηγίες συμπλήρωσης διαγράφονται και αντικαθίστανται με τα σχετικά κείμενα που πρέπει να συμπληρώσει η Δ.Α.*

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 2021-2027

Πρόγραμμα	<i>τίτλος</i>
CCI Προγράμματος	<i>κωδικός</i>
Έκδοση Προγράμματος	<i>βάσει SFC</i>

Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	<i>αύξων αριθμός</i>
Αριθμός Πρωτοκόλλου	<i>αριθμός Πρωτοκόλλου έγκρισης της συγκεκριμένης έκδοσης του εγγράφου εξειδίκευσης</i>

Μήνας Έτος

Προτεραιότητα αριθμός: τίτλος

Στόχος πολιτικής (ΣΠ) κωδικός	Αναφέρεται ο τίτλος του Στόχου Πολιτικής που σχετίζεται με τις δράσεις που εξειδικεύονται
Ταμείο	Αναφέρεται το Ταμείο από το οποίο θα χρηματοδοτηθούν οι δράσεις που εξειδικεύονται
Ειδικός Στόχος (ΕΣ) κωδικός	Αναφέρεται ο τίτλος του Ειδικού Στόχου που σχετίζεται με τις δράσεις που εξειδικεύονται

ΣΠ κωδικός - ΕΣ κωδικός- Δράση κωδικός: τίτλος

Περιγραφή δράσης [μέχρι 4.500 χαρακτήρες]

Περιγράφεται η δράση που αναφέρεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα αλλά και κάθε άλλη δράση που μπορεί να προκύψει στο πλαίσιο της εξειδίκευσης του Προγράμματος και αναφέρεται η γεωγραφική περιοχή που καλύπτεται.

Στοιχεία δράσης	<p>Επιλέγεται ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω πεδία:</p> ☐ Κρατική ενίσχυση ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☐ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-ΒΑΑ ☐ ΤΑΙΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☐ Άλλο: _____
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	<p>A.O. _____ Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐</p> <p>Επαναλαμβάνεται η εγγραφή για το σύνολο των Α.Ο. που σχετίζεται η δράση που εξειδικεύεται</p>
Δικαιούχοι δράσης	Αναφέρονται οι δικαιούχοι που είναι αρμόδιοι να υλοποιήσουν έργα στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης.

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)	Σύνολο γ=(α)+(β)
% εξειδίκευσης **			

*Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

**Υπολογίζεται το ποσοστό στο σύνολο του π/υ του Προγράμματος

Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης

Συμπληρώνονται οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα αλλά και κάθε άλλος πρόσθετος δείκτης που μπορεί να προκύψει στο πλαίσιο της εξειδίκευσης του Προγράμματος και συνδέεται με τη συγκεκριμένη δράση. Στην περίπτωση πρόσθετων δεικτών, επισημαίνονται με χρωματική σκίαση τα κελιά του κωδικού (ID) και της ονομασίας του δείκτη. Στις περιπτώσεις πρόσθετων δεικτών και για λόγους συντονισμού της αντιμετώπισης ίδιου τύπου πράξεων στα προγράμματα του ΕΣΠΑ συνιστάται η συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΑΣ.

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής/Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάση/αναφοράς	Έτος βάση/αναφοράς	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
<i>Κωδικός (π.χ. 1)</i>	<i>Κωδικός ΣΠ/Κωδικός ΕΣ (π.χ. 1/1.ii)</i>	<i>Μετάβασης ή λιγότερο ανεπτυγμένες ή κενό</i>	<i>Κωδικός & Τίτλος</i>	<i>π/υ χωρίς δεκαδικά</i>											

* Για την περίπτωση του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας (ΠΑΛΥΘ) το πεδίο αφορά τους τύπους παρέμβασης

** Τα πεδία δύναται να μην συμπληρωθούν στην περίπτωση του ΠΑΛΥΘ αν δεν είναι δυνατή η κατανομή του π/υ σε χαμηλότερο επίπεδο από αυτό της δράσης.

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκροών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
<i>Κωδικός Προτεραιότητας</i>	<i>Κωδικός ΣΠ</i>		<i>Κωδικός ΕΣ</i>	<i>Κωδικός Δράσης</i>		<i>ID δείκτη</i>	<i>ID δείκτη</i>

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

Για θέματα/ διαδικασίες που δεν σχετίζονται με τη συγκεκριμένη δράση που εξειδικεύεται, στον εκτιμώμενο χρόνο συμπληρώνεται η φράση «Δεν αφορά».

	Εκτιμώμενος Χρόνος
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*	
Προγραμματικές δεσμεύσεις** (<u>συμπληρώνεται κατά περίπτωση</u>)	
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	
Άλλο: ***	
Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης ή προσκλήσεων ****	

* Αν πρόκειται για δράση που περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα αναφέρεται ο εκτιμώμενος χρόνος (μήνας, έτος) του εγγράφου συμμόρφωσης. Αν πρόκειται για νέα δράση που δεν περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα, η ΔΑ, με βάση τις κατευθύνσεις της ΕΥΣΣΑ, θα εκτιμήσει αν η δράση καλύπτεται από τα δελτία ελέγχου που είναι διαθέσιμα, διαφορετικά θα πρέπει να συνυπολογίσει τον χρόνο που θα απαιτηθεί για να διαμορφωθεί το νέο δελτίο ελέγχου συμμόρφωσης με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH).

** π.χ. έγκριση επιχειρησιακού σχεδίου λυμάτων οικισμών Δ' προτεραιότητας, σύμφωνη γνώμη ΦοΔΣΑ, έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την ολιστική προσέγγιση κλπ.

*** Για τον εκτιμώμενο χρόνο έκδοσης πρόσκλησης λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που έχουν συμπληρωθεί στον πίνακα που ακολουθεί την περιγραφή της δράσης.

**** Αναγράφεται το τρίμηνο και το έτος κατά το οποίο εκτιμάται ότι θα εκδοθεί η πρόσκληση, ή οι προγραμματισμένες ενδεχομένως διαδοχικές προσκλήσεις της δράσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
Τυποποιημένο Έντυπο Προτεινόμενης
Εξειδίκευσης Δράσης

ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΝΤΥΠΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

<i>ΠΡΟΤΕΙΝΩΝ ΦΟΡΕΑΣ: Συμπληρώνεται ο φορέας που συντάσσει και υποβάλλει την πρόταση στη Δ.Α.</i>																			
1	Πρόγραμμα	<i>Συμπληρώνεται το Πρόγραμμα στο οποίο υποβάλλεται η πρόταση</i>																	
2	Προτεραιότητα	<i>Συμπληρώνεται ο κωδικός της Προτεραιότητας όπως αναφέρεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα που αφορά η πρόταση</i>																	
3	Στόχος Πολιτικής	<i>Συμπληρώνεται ο κωδικός του Στόχου Πολιτικής που αφορά η πρόταση</i>																	
4	Ειδικός στόχος	<i>Συμπληρώνεται ο κωδικός του Ειδικού Στόχου που αφορά η πρόταση</i>																	
5	Πεδίο/α Παρέμβασης	<i>Συμπληρώνεται ο κωδικός του/των πεδίων ή τύπων παρέμβασης που αφορά η πρόταση</i>																	
6	Δράση του Προγράμματος	<i>Αναφέρεται ο τίτλος της δράσης που θα εξειδικευτεί</i>																	
7	Προτεινόμενη εξειδίκευση δράσης Προγράμματος	<p><i>[μέχρι 6.000 χαρακτήρες]</i> <i>Εξειδικεύεται συνοπτικά η δράση του Προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων του φυσικού αντικειμένου που θα χρηματοδοτηθεί, των ομάδων στόχου που θα ωφελήσει και της συμβολής της στον ΕΣ του προγράμματος. Αν μέρος της προτεινόμενης δράσης έχει ή θα υποβληθεί σε άλλο Πρόγραμμα, αναφέρεται το Πρόγραμμα και περιγράφεται σύντομα το μέρος αυτό.</i> <i>Γίνεται τεκμηρίωση της συμβολής της προτεινόμενης δράσης στη στρατηγική του Προγράμματος ή/και του τομέα και αναφέρονται τα σχετικά έγγραφα τεκμηρίωσης.</i></p>																	
8	Αναγκαίοι Όροι	<p><i>Ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση αιτιολογεί ότι η δράση ή το έργο που προτείνεται συνάδει με τις αντίστοιχες στρατηγικές και έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω αναγκαίου πρόσφορου όρου.</i> <i>Στην περίπτωση που ο αναγκαίος πρόσφορος όρος κατά την υποβολή της πρότασης, δεν έχει εισέτι εκπληρωθεί, και ο φορέας πρότασης είναι αρμόδιος για την εκπλήρωση του Α.Ο., τότε παραθέτει επίσης ενημέρωση και τεκμηρίωση πως οι προτεινόμενες δράσεις είναι συνεπείς με τις υπό διαμόρφωση στρατηγικές και το συναφές πλαίσιο (Νόμους, Υπ. Αποφάσεις, συστήματα) που η χώρα επεξεργάζεται με στόχο την πλήρωση ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου.</i> <i>Στην περίπτωση που ο προτείνων φορέας δεν είναι και ο αρμόδιος φορέας για την εκπλήρωση του Α.Ο., για την ενημέρωση και τεκμηρίωση, ο φορέας πρότασης θα συνεργάζεται με την ΕΥΣΣΑ.</i></p>																	
9	Δείκτες εκροών	<p><i>Συμπληρώνεται ο ακόλουθος πίνακας:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">Κωδικός</th> <th style="width: 25%;">Ονομασία</th> <th style="width: 20%;">Μονάδα Μέτρησης</th> <th style="width: 15%;">Τιμή Ορόσημο 2024</th> <th style="width: 25%;">Τιμή Στόχος (2029)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Η τιμή ορόσημο για το 2024 και η τιμή στόχος για το 2029 συμπληρώνονται από το φορέα της πρότασης εξειδίκευσης, με βάση τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο ΔΤΔ κάθε δείκτη. Για το σκοπό αυτό η Δ.Α. αποστέλλει μαζί με το έντυπο του Παραρτήματος ΙΙ και τα σχετικά ΔΤΔ.</i> <i>Στις περιπτώσεις που η Δ.Α. εκτιμά ότι απαιτείται, δύναται να προσυμπληρώνεται από αυτήν τόσο η τιμή ορόσημο για το 2024 όσο και η τιμή στόχος για το 2029.</i></p>			Κωδικός	Ονομασία	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Ορόσημο 2024	Τιμή Στόχος (2029)										
Κωδικός	Ονομασία	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Ορόσημο 2024	Τιμή Στόχος (2029)															
10	Δείκτες αποτελεσμάτων	<i>Συμπληρώνεται ο ακόλουθος πίνακας:</i>																	

		Κωδικός	Όνομασία	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή βάσης*	Έτος βάσης	Τιμή Στόχος (2029)
		<p>*Δεν απαιτείται για το ΕΚΤ+</p> <p>Η τιμή στόχος συμπληρώνεται από το φορέα της πρότασης εξειδίκευσης, με βάση τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο ΔΤΔ κάθε δείκτη. Για το σκοπό αυτό η ΔΑ αποστέλλει μαζί με το έντυπο του Παραρτήματος ΙΙ και τα σχετικά ΔΤΔ.</p> <p>Στις περιπτώσεις που η Δ.Α. εκτιμά ότι απαιτείται, δύναται να προσυμπληρώνεται από αυτήν η τιμή στόχος</p>					
11	Δικαιούχοι	Αναφέρονται οι δικαιούχοι που είναι αρμόδιοι να υλοποιήσουν έργα στο πλαίσιο της συγκεκριμένη δράσης.					
12	Προϋπολογισμός	Συμπληρώνεται ο συνολικός π/υ της δράσης (Δημόσια Δαπάνη) Στις περιπτώσεις που η Δ.Α. εκτιμά ότι απαιτείται, δύναται να προσυμπληρώνεται από αυτήν ο συνολικός π/υ της δράσης. Σχετικά με τον τίθμενο ανά δράση π/υ, η ΔΑ λαμβάνει υπόψη την εξέλιξη του προγράμματος, την ανάγκη επιχειρησιακής επίτευξης των στόχων του και την ενδεχόμενη ανάγκη υπερδέσμευσης των εντάξεων που θα προβλεφθεί στις προσκλήσεις.					
13	Ωριμότητα	[μέχρι 1.000 χαρακτήρες] Αναφέρονται διοικητικές, νομοθετικές κ.α προϋποθέσεις και δίνονται στοιχεία εκπλήρωσής τους προκειμένου να ενεργοποιηθεί η δράση. Όπου απαιτείται αναφέρεται το επίπεδο ωριμότητας των έργων που αναμένεται να περιληφθούν στο πλαίσιο της δράσης που εξειδικεύεται (μελέτες, αδειοδοτήσεις κ.α). Επιπρόσθετα, δίνεται αναλυτικό χρονοδιάγραμμα με την εκτίμηση του χρόνου ολοκλήρωσης των απαιτούμενων σχετικών ενεργειών.					
14	Ειδικά θέματα	[μέχρι 3.000 χαρακτήρες] Αναφέρονται ενδεχόμενες αναγκαίες ενέργειες ή/και πόροι για την προετοιμασία/ωρίμανση της πρότασης κ.α.					
15	Συνέργεια με άλλα Προγράμματα ή Ταμεία	[μέχρι 1.000 χαρακτήρες] Αν για την επιτυχία ή ολοκληρωμένη υλοποίηση της πρότασης είναι απαραίτητη η συνέργεια και συμπληρωματικότητα με κάποιο άλλο Πρόγραμμα ή Ταμείο, περιγράφεται η συνέργεια και συμπληρωματικότητα. Γίνεται ειδική αναφορά στην περίπτωση συνέργειας και συμπληρωματικότητας με το Ελλάδα 2.0 (ΤΑΑ).					

Οδηγίες συμπλήρωσης του τυποποιημένου εντύπου προτεινόμενης εξειδίκευσης δράσης

- Τα πεδία 1-6 δύναται να προσυμπληρώνονται από τη Δ.Α.
- Στα πεδία 9 και 10 οι τρεις πρώτες στήλες του πίνακα προσυμπληρώνονται από τη Δ.Α. με τα στοιχεία των σχετικών για τη δράση δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων, όταν περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα. Αν προβλέπονται αναλυτικότερα στοιχεία των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων ανά δράση από αυτά του Προγράμματος στο Μεθοδολογικό Έγγραφο, προσυμπληρώνονται ανάλογα. Στις περιπτώσεις που η Δ.Α. εκτιμά ότι απαιτείται, δύναται να προσυμπληρώνεται από αυτήν τόσο η τιμή ορόσημο για το 2024 στο πεδίο 9, όσο και η τιμή στόχος στα πεδία 9 και 10. Στην περίπτωση που δεν έχει δεικτοποιηθεί η δράση ή εκτιμάται ότι η δράση δεν καλύπτεται από τους δείκτες του Προγράμματος, δύναται να προταθούν κοινοί ή ειδικοί δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων με κατάλληλη αιτιολόγηση στη βάση των κριτηρίων RACER. Οι δείκτες προσυμπληρώνονται από τη Δ.Α. και αποστέλλονται μαζί με το έντυπο του Παραρτήματος II και τα σχετικά Δελτία Ταυτότητας Δείκτη (ΔΤΔ). Και στην περίπτωση αυτή αν η Δ.Α. εκτιμά ότι απαιτείται, δύναται να προσυμπληρώνεται από αυτήν τόσο η τιμή ορόσημο στους δείκτες εκροών όσο και η τιμή στόχος στους δείκτες εκροών και αποτελέσματος. Ο φορέας μπορεί να προτείνει τη χρήση επιπλέον δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων αν εκτιμά ότι με την υιοθέτηση τους υπηρετείται καλύτερα η λογική της παρέμβασης της δράσης που εξειδικεύεται. Στην περίπτωση αυτή, φροντίζει για την προετοιμασία των σχετικών ΔΤΔ με σχετική αιτιολόγηση στη βάση των κριτηρίων RACER. Για λόγους συντονισμού της αντιμετώπισης ίδιου τύπου πράξεων στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ συνιστάται η συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΑΣ.
- Το πεδίο 12 με τον προϋπολογισμό της δράσης, δύναται να προσυμπληρώνεται από την Δ.Α, εφόσον η ίδια εκτιμά πως απαιτείται.
- Οι οδηγίες συμπλήρωσης κάθε πεδίου εμφανίζονται με πλάγια μπλε γράμματα εντός του τυποποιημένου εντύπου προτεινόμενης εξειδίκευσης δράσης, οι οποίες διαγράφονται και αντικαθίστανται με τα σχετικά κείμενα που πρέπει να συμπληρώσει ο φορέας που κάνει την πρόταση.
- Τα στοιχεία που αναφέρονται στα επιμέρους πεδία του εντύπου με μαύρη γραμματοσειρά δεν διαγράφονται.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (ηλεκτρονικά)

- Γραφείο Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κ. Κ. Πιερρακάκη email: sec@mindigital.gr
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, κ. Λ. Χριστόπουλου email: gen_gramm@mindigital.gr
- Γραφείο Αν. Υπουργού αρμόδιου για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, κ. Ν. Παπαθανάση email: d.secretary@mnec.gr
- Γραφείο Διοικητή Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, κ. Π. Καλλίρη email: dioikitis.DAM@mnec.gr; grammateia.dam@mnec.gr
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Δ. Σκάλκου email: hellaskps@mnec.gr
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Δ. Παπαγιαννίδη email: ggepy@mou.gr
- Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & Ταμείου Συνοχής του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Γ. Ζερβού email: sec.erd_f@mnec.gr
- Γραφείο Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΚΤ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κας Ν. Δανδόλου email: sec.esf@mnec.gr

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΕΣ

- Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας, Θράκης, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Χ. Μέτιου email: periferiarxis@perif-amth.gr; periferiarxis@pamth.gov.gr
- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Α. Τζιτζικώστα email: Periferiarxis@pkm.gov.gr; dimsx@pkm.gov.gr; grper@pkm.gov.gr
- Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Γ. Κασαπίδη email: info@pdm.gov.gr
- Περιφέρεια Ηπείρου, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Α. Καχριμάνη email: periferiarxis@php.gov.gr
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Φ. Σπανού email: periferiarxis@pste.gov.gr
- Περιφέρεια Θεσσαλίας, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Κ. Αγοραστόυ email: periferiarxis@thessaly.gov.gr
- Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Ρ. Κράτσα-Τσαγκαροπούλου email: pin@pin.gov.gr
- Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Ν. Φαρμάκη email: grafeio.pde@pde.gov.gr
- Περιφέρεια Πελοποννήσου, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Π. Νίκα email: grammateia@ppel.gov.gr

- Περιφέρεια Αττικής, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Γ. Πατούλη email: gperatt@patt.gov.gr
- Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Κ. Μουτζούρη email: pv@pvaigaiou.gov.gr
- Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Γ. Χατζημάρκου email: g.hatzimarkos@pnai.gov.gr
- Περιφέρεια Κρήτης, Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Στ. Αρναουτάκη email: arnaoutakis@crete.gov.gr; gram.pkr@crete.gov.gr

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία», Προϊσταμένη κα Α. Φέτση email: afetsi@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», Αν. Προϊστάμενος κ. Ν. Μαμαλούγκας email: n.mamalougas@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια βίου Μάθηση», Προϊσταμένη κα Ανδρ. Μανώλη email: amanoli@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Ψηφιακού Μετασχηματισμού, Προϊστάμενο κ. Ε. Γιαμπουρά email: e.giampouras@madc.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Αλιεία & Θάλασσα», Προϊσταμένη κα Ε. Γιόκαλα email: egiokala@mou.gr
- Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση», Προϊστάμενο κ. Β. Ντερτιλή email: vdertilis@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Γραφείο Προϊστάμενου κ. Β. Πιτσινίγκου email: vpitsinigkos@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Κεντρικής Μακεδονίας, Γραφείο Προϊσταμένης κας Α. Ωραιοπούλου email: loraiopoulou@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Δυτικής Μακεδονίας, Γραφείο Προϊσταμένου κ. Γ. Παπαδόπουλου email: papagian@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Ηπείρου, Γραφείο Προϊσταμένης κας Ευγ. Παπανικολάου email: evipapan@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Θεσσαλίας, Γραφείο Προϊσταμένης κας Μ. Σαραφίδου email: melpsara@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Ιονίων Νήσων, Γραφείο Προϊσταμένου, κ. Κ. Ασπιώτη email: kaspiotis@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Δυτικής Ελλάδας, Γραφείο Προϊσταμένης κας Αλ. Σταθοπούλου email: astathopoulou@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Στερεάς Ελλάδας, Γραφείο Προϊσταμένου κ. Κ. Λέμα email: klemas@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αττικής, Γραφείο Προϊσταμένου κ Δ. Δρόση email: ddrosis@mou.gr

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Πελοποννήσου, Γραφείο Προϊσταμένου κ. Αντ. Ψαράκη email: apsarakis@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Βορείου Αιγαίου, Γραφείου Προϊσταμένου κ. Γ. Πλακωτάρη email: plakotaris@mou.gr;
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου, Γραφείο Προϊσταμένου κ. Αντ. Βουτσίνου email: avoutsinos@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Κρήτης, Γραφείο Προϊσταμένης κας Μ. Κασωτάκη email: mkassotaki@mou.gr

ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, τομέας Προστασίας του Πολίτη, Αντιπύραρχο κ. Σ. Γεωργίου, e-mail: sgeorgiou@civilprotection.gr και Επιπυραγό κ. Π. Κοροσιάδη, email: pkorosiadis@civilprotection.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Τομέα Παιδείας, Προϊστάμενο κ. Κ. Βαλιάντζα, e-mail: kval@minedu.gov.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας, Προϊσταμένη, κα Φ. Δαλαβέρη, e-mail: fdalaveri@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος, Προϊσταμένη, κα Χ. Κούρτελη, e-mail: hkourteli@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέας Ενέργειας, Προϊσταμένη κα Γ. Νίκου, e-mail: NikouG@prv.ypeka.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Τομέας Υποδομών και Μεταφορών, Προϊσταμένη Μονάδας Β1 κα Μ. Οικονόμου, e-mail: moikonomou@mou.gr; edymet@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Τουρισμού, Αν. Προϊσταμένη, κα Λ. Σιαμαντά, email: siamanta_l@mintour.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Τομέας Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας, Προϊσταμένη κα. Ουρ. Οικονόμου, e-mail: roikonomou@mou.gr
- Επιτελική Δομή Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Τομέας Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Προϊσταμένη κα Γ. Βικάτου, e-mail: gvikatou@ypakp.gr
- Επιτελική Δομή Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Προϊσταμένη κα Π. Αγγελοπούλου, e-mail: paggelopoulou@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, Αν Προϊστάμενο κ. Ι. Μυλωνά, e-mail: imilonas@culture.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Προϊσταμένη κα Α. Φωκά, e-mail: afoka@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΕΣΠΑ ΥΔΔΑΔ), Προϊστάμενο κ. Δ. Κατρά, e-mail: dkatras@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εξωτερικών, Προϊστάμενο κ. Χ. Τσίρο, e-mail: chtsiros@mfa.gr, eysxep@mfa.gr

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (ΕΥΔΕ- ΒΕΚ), Προϊστάμενο κ. Μ. Τζωρτζή, e-mail: mtzortzis@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ-ΥΠΕΣ), Αν. Προϊστάμενος κ. Ε. Παπαβασιλόπουλος, email: l.papavasilopoulos@ypes.gov.gr

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ (ηλεκτρονικά)

- Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος, Γραφείο Προέδρου κ. Δ. Παπαστεργίου email: proedros@kede.gr